

**Европска недеља превенције рака грлића материце
(18. јануар – 24. јануар 2021. године)**

**„БОЉЕ СПЕРЧИТИ НЕГО ЛЕЧИТИ – РЕДОВНОМ КОНТРОЛОМ
ПОБЕДИЋЕМО КАРЦИНОМ ГРЛИЋА МАТЕРИЦЕ”**

На територији града Пожареца носилац активности је Дом здравља Пожаревац и ЗЗЈЗ Пожаревац чији је циљ унапређење спровођење организованог скрининга рака грлића материце као и превентивних прегледа жена.

Европска недеља превенције рака грлића материце се обележава од 18. до 24. јануара 2021. године у циљу подизања свести жена о раку грлића материце и начинима превенције. Прва Европска недеља обележена је 2007. године после интервенције Интересне групе за рак грлића материце, када је Савет Европе донео препоруке о започињању кампање и обележавању Европске недеље превенције рака грлића материце.

Препознајући значај ове кампање, Србија већ петнаести пут активно учествује у њеном обележавању. Овом недељом преносимо поруку о значају доступних мера превенције у нашој земљи, у циљу спречавања оболевања и умирања од рака грлића материце.

Основна порука свим женама је да је рак грлића материце малигна болест која се може спречити. „БОЉЕ СПЕРЧИТИ НЕГО ЛЕЧИТИ – РЕДОВНОМ КОНТРОЛОМ ПОБЕДИЋЕМО КАРЦИНОМ ГРЛИЋА МАТЕРИЦЕ” је слоган 15. Европске недеље превенције рака грлића материце који покреће жене да размишљају о свом репродуктивном здрављу, и да у току године одвоје дан када ће посетити свог лекара и искористити неки од доступних превентивних прегледа.

На основу процена Међународне агенције за истраживање рака (IARC) за 2018. годину Србија се налази у групи земаља са високим стопама оболевања и умирања у Европи. Када је реч о оболевању од рака грлића материце, Србија се, после Летоније, Босне и Херцеговине, Естоније и Молдавије налази на петом месту у Европи. Такође, наша земља се и по умирању од ове врсте рака код жена налази на петом месту у Европи, после Румуније, Молдавије, Бугарске и Литваније. Према подацима Регистра за рак Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”, током 2018. године регистровано је 1057 новооболелих жена од рака грлића материце и 427 жена је у Србији умрло од ове врсте рака.

Светска здравствена организација као приоритет препоручује примену исплативих интервенција за превенцију и контролу рака грлића материце како би се постигла елиминација ове болести. То подразумева свеобухватни приступ овој болести: вакцинацију против хуманог папилома вируса (ХПВ), скрининг односно рано откривање и лечење свих форми лезија, као и палијативно збрињавање жена које болују од ове болести у смислу активне и свеобухватне бриге која подразумева контролу симптома болести, психолошку, социјалну и духовну подршку.

Европска асоцијација за рак грлића материце (ЕССА) је дала препоруке за обележавање Недеље превенције. Препоручене активности се односе на:

- организовање едукативних семинара за становништво у локалној заједници, у школама, на факултетима, у радним организацијама,
- организовање трибина за родитеље о значају ХПВ имунизације као мере превенције,

- организовање предавања о превенцији рака грлића материце за адолесенте у средњим школама,
- одржавање семинара о превенцији рака грлића материце намењених студентима медицине као и здравственим радницима,
- јавне манифестације, наступе на медијима и слично са порукама о значају ПАП прегледа, као и одзива на скрининг рака грлића материце,
- дистрибуцију едукативно-промотивног материјала на јавним местима, као и пружање савета и информација о значају коришћења доступних превентивних програма,
- дискусије на друштвеним мрежама на тему превенције грлића материце.

С обзиром на актуелну епидемиолошку ситуацију у земљи, препорука је да се током Европске недеље планиране активности реализују путем друштвених мрежа или онлајн.